

A rendezvény támogatói:

VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BAÁR-MADAS REF. GIMNÁZIUM
TATA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
VASZARY JÁNOS ÁLT. ISK., TATA
ATTILA HOTEL, BUDAPEST (WWW.ATTILAHOTEL.HU)

E-PRO KFT., TATA
BRINGÓHINTÓ KKT.
NAPVILÁG ALAPÍTVÁNY
ELTE TTK MATEMATIKAI INT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első (körzeti) fordulójának helyi szervezői:

Bács-Kiskun és Csongrád megye: DANCSI GYÖRGYNÉ (Makó), PÉTER MARIANN (Kiskunhalas), TERCSINÉ TÓTH ILONA (Kecskemét), TÓTHNÉ HLAVÁCS MÁRIA (Szentes), UDVARHELYINÉ BÉRES IRMA (Szeged),

Baranya, Somogy és Tolna megye: BÓRÁNÉ KRASZNAI ILDIKÓ (Balatonföldvár), DR. SÜTŐ ZOLTÁNNÉ (Kaposvár), ENGLERTNÉ EKLICS IBOLYA (Pécs), GENCZLERNÉ HERCZEG ÁGOTA (Bonyhád), MEDE ZSOLTNÉ (Bóly), MUHARINÉ JOÓSZ ZSUZSANNA (Tolna), NAGYVÁRADI HENRIETTE (Siklós)

Békés és Jász-Nagykun-Szolnok megye: FARAGÓNÉ SZALAI MÁRIA (Szolnok), JUHÁSZNÉ KURUCZ EDIT (Szarvas), TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (Gyula)

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: DR. LUKÁCSNÉ FORGÁCS BEÁTA (Miskolc), KLAJ SÁNDORNÉ (Miskolc)

Budapest – Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET, OLÁHNÉ NÉMETH ILDIKÓ, SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES, SZABÓNÉ REICHERT HILDA

Budapest – Dél-Pest: ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA, BALOGH GERTRÚD, LATÁK ISTVÁN, NAGY ANDREA

Budapest – Észak-Buda: FODOR ÉVA, GELNICZKY GYÖRGY, HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA, MERÉNYI IMRE

Budapest – Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA, KOCSMÁR SÁNDORNÉ, MAGYAR ZSOLT, SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA

Fejér és Veszprém megye: KÁSA ZSUZSANNA (Veszprém), BERNÁTH VALÉRIA (Székesfehérvár), PETRIK ZSUZSANNA (Bicske)

Hajdú-Bihar megye: BARDÓCZINÉ WEINÉMER ÉVA (Debrecen), CZEGLÉDI ILDIKÓ (Debrecen), KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Derecske), SZABÓNÉ JUHÁSZ EMESE (Hajdúszoboszló), WEINÉMER SÁNDOR (Hajdúböszörmény)

Heves és Nógrád megye: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Eger)

Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megye: BOGNÁR EDIT (Győr), GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Tata)

Pest megye: CSÁKÓ JÓZSEFNÉ (Dunakeszi), KÁNTOR ARANKA (Érd), SZABÓNÉ EKKER ÉVA (Gödöllő), TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (Budaörs)

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: CSERVENYÁKNÉ BIHARI ILONA (Nyíregyháza), MURGULYNÉ KOVÁCS EDIT (Mátészalka), TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Kisvárd)

Vas és Zala megye: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Zalaegerszeg), MARTH JÓZSEFNÉ (Sárvár), TISLÉRNÉ TÓTH ZSUZSANNA (Nagykanizsa), TRAXLERNÉ HORVÁTH EDINA (Szombathely)

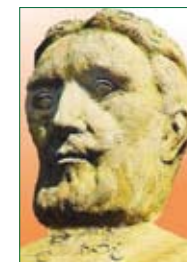
„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2011. Országos döntő 7. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Dr. HOFFMANN RÓZSA oktatásért felelős államtitkár
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:

PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

Az országos döntő főkoordinátora:

GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Hozzatok létre minél több összetett szót a megadott szavakból, majd válasszátok ki a helyes megállapításokat! *MALOM SZEM VAS VONAL KERÉK
MACSKA HENGER NYOM ÚT PÁR*
- (A) Akár háromelemű is lehet közöttük. (B) A legtöbbjük mély hangrendű.
(C) A szóösszetételek mindegyike főnév. (D) Többségük három szótagos.
(E) Kevesebb mint 12 szóösszetételt lehet létrehozni.
2. Jelöljétek be azokat a mellékneveket, amelyek az **ösztvér** szóval ellentétes jelentésűek!
- (A) *friss* (B) *zömök* (C) *nedves* (D) *köpcös* (E) *lanyha*
3. Keressetek olyan rokon értelmű szavakat az alább felsoroltakhoz, amelyekben **-szk-** betűkapcsolat van! Az így megtalált szavak utolsó betűjét olvassátok össze! Mit jelent ez a szó?
1. remeg = 3. fájdalmát, sérelmét sorolja =
2. díszes kendő = 4. önérzetes =
- (A) *ülőke* (B) *befektetett pénzösszeg* (C) *vadkacsa*
(D) *ügyességi játék* (E) *kivágott fa törzsének egy darabja*
4. Melyik országnévből kaphatunk egy keresztnévet egyetlen betű megváltoztatásával?
- (A) *Kuba* (B) *Málta* (C) *Irak* (D) *Irán* (E) *Líbia*
5. Találjátok ki, milyen szabály alapján jött létre a szólánc, majd válasszátok ki azokat a szavakat, amelyek folytatólag a hatodik helyre kerülhetnek!
- BÁRGYÚ – RÓZSACSOKOR – MOSTOHA –
– JÓKORA – GYAKORI –*
- (A) *TANÁCSOS* (B) *CSAJKA* (C) *VALLÁS*
(D) *ADRIA* (E) *ZSARÁTNOK*
6. Különböző színeket írtunk le kriptogrammal, azaz minden betűt egy másik betűvel helyettesítve. Melyik lehet ezek közül egy fiúnév is?
- (A) *BNB* (B) *FRFZ* (C) *KZIEZ* (D) *LÓBÓCÓ* (E) *IECsZTySÉ*
7. Az idézett vers- és népdalsorok közül válasszátok ki azokat, amelyek a magyar történelem valamelyik szabadságharcához köthetők!
- (A) „Kész a csatára a sereg” (B) „Csak elalszik, nem hal meg”
(C) „Hogy világ végéig sem támad többé fel”
(D) „Be is állok a verbunkba, ha már verbuválnak”
(E) „Süvit a golyó, cseng a kard”

8. Pótoljátok a számneveket a szólásokból! Mennyi a beírt számok összege?
- ...n áll a vásár. Nem enged a ...ból.
... gyékényen árul. Az egyik ..., a másik ... híján ...
Azt a ...át! Nem jut ...ról a ...ra.
- (A) 302 (B) 503 (C) 772 (D) 802 (E) 803

9. Jelöljétek meg a rokon értelmű melléknevekből álló szópárokat!
- (A) *renyhe – henye* (B) *balga – együgyű* (C) *dölyfös – kevély*
(D) *gyarló – esendő* (E) *bohó – mohó*
10. Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyekbe (a vonalkákra) ha egy magyar keresztnévet írunk, akkor értelmes szót kapunk! Például: n _ _ _ _ _ dás → *névadás*. (A vonalkák száma megfelel a hiányzó betűk számának! A kétjegyű mássalhangzókat két vonalka jelöli!)
- (A) *b _ _ _ _ lom* (B) *negye _ _ _ _ _* (C) *p _ _ _ _ _ író*
(D) *kal _ _ _ _ _* (E) *mérg _ _ _ _ _ ik*
11. Egy magyar népmeséből idézünk: „No, te *emberizink* – mondotta a sárkány –, búcsúzz az élettől, mert megcsaltál!” Mit jelent az „*emberizink*”?
- (A) *izmos ember* (B) *finom falat* (C) *fiatal legény*
(D) *emberi testrész* (E) *jelentéktelen, nyavalyás emberke*
12. Találjátok ki, mi a közös a felsorolt szavakban, majd válasszátok ki a közük illőket!
- KOSÁR, BORSÓ, IRODALOM, LÓBÁL,
FŰRÉSZ, MŰVÉSZ, FARAG, KORSÓ*
- (A) *NAPPAL* (B) *TORTÚRA* (C) *FŰSTÖLŐ* (D) *SZUSZÉK* (E) *KÁROK*
13. A keresztrejtvényből kimaradtak a magánhangzók. Pótoljátok őket, majd jelöljétek meg az igaz állításokat! (A szavakat balról jobbra és fentről lefelé kell olvasni.)
V		R
	R	
S		G
- (A) *A rejtvénynek nincs megoldása.* (B) *Legalább egy megoldása van.*
(C) *Az összes megoldás közt több a mély magánhangzó, mint a magas.*
(D) *A kijövő szavak közt van többjelentésű vagy azonos alakú.*
(E) *A megoldás minden szavához hozzá lehet tenni egy betűt, hogy ugyancsak értelmes szót kapjunk.*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

14. Biztosan találkoztatok már a szólással: *Ő sem jobb a Deákné vásznánál*. Írjátok le, mikor és milyen értelemben használjuk, majd próbáljátok meg kitalálni, elképzelni az eredetét! Ki lehetett az a Deákné? (A Deákról már nem is beszélve...) És mi történhetett a vásznával? Igyekeztek a rendelkezésre álló helyen belül maradván megfogalmazni egy minél ötletesebb kis történetet, mondát vagy mesét!